

Nummer 20

15. Oktober 1910

59. Aargang

Guds Hensigt med Menneskets Skabelse.

Tale af Eldste James E. Talmage i det store Tabernakel i Salt Lake City,
Søndag den 18. Juni 1910.

(Fortjat fra Side 293.)

Jeg tror, at enhver Aabenbaring, der yder os Kundskab og Oplysning angaaende Forholdet mellem det Liv, hvori vi nu leve, og det, hvori vi før levede, har ligesaa stor Betydning som noget Kjendskab, vi kunne erholde angaaende Forholdet mellem det nuværende Liv og det tilkommende. De Mænd, som have gjort saa meget for deres Medmennesker; de, der allerede før deres Fødsel vare udvalgte af Herren til at være Ledere og Fyrster, som til Ex. Abraham, henhøre ikke alene til Præster og Lærestanden, der taler som Profeter, Seere og Aabenbarere; thi Herren har havt mange store Mænd paa Jorden, hvis Arbejde ikke har været absolut aandeligt. De Sidste-Dages Hellige tro, at enhver Mand, som har bidraget til sine Medmenneskers Belsærd, til Civilisationens Udbredelse, og som har udvidet den menneskelige Intelligens' Omraade, er en af Gud befikket Tjener til at varetage et vigtigt Embede. Ja, vi gaa endog saavidt at tro, at Christopher Columbus var forudbestemt til sit Arbejde, at han forberedtes til sin Mission, længe før han kom her til Jorden, og at han var udsat til sin Gjerning, Aarhundreder før han saa' Dagens Lys her i Livet. Vi tro ogsaa, at Grundlæggerne af denne store, mægtige Regjeringsform vare Guds Tjenere, udvalgte og forudbestemte til deres vigtige Arbejde — tillad mig at sige: til at komme

og yde deres Tjeneste i den menneskelige Friheds Interesse. Vi tro, at det ikke i mindste Maade er upassende eller overdrevent at mødes her i dette Hus med vor Talerstol draperet med vort Lands Flag og Gallerierne smykkede med vore nationale Farver. Det er en Del af vor Religion at tjene vort Land godt. Vi tro, at Gud bisalder et Folks Patriotisme, og vi betragte det som en Pligt at opholde og forsvare Alt, hvad der er stort og godt i vort Lands Institutioner. Dette, mine Venner, er i Overensstemmelse med ny Aabenbaring og med nye Skrifter i vor Kirke. Vore bitreste Kritikere have ikke været istand til at udpege den ringeste Uoverensstemmelse mellem Aanden i Nutidens og Fortidens hellige Skrifter. Vel har jeg hørt det blive sagt af dem, som ikke kjende os, at der ikke findes nogen dyb Følelse af Kjærlighed til Fødeland, Nation eller Hjem hos de Sidste-Dages Hellige; men endnu har jeg ikke været istand til at opdage det. Lad mig for at illustrere min Paastand henlede eders Opmærksomhed paa vor Opfattelse af Forholdet mellem menneskelig Regjering og kirkelig Organisation, saaledes som det læres og antages af vort Folk:

„Vi tro, at Regjeringer instiftedes af Gud til Menneskenes Bedste, og at han holder Menneskene ansvarlige for deres Handlinger med Hensyn til samme, baade i at udstede Love og haandhæve dem for Samfundets Gavn og Sikkerhed.

Vi tro, at alle Regjeringer behøve borgerlige Embedsmænd og Øvrigheds personer for at haandhæve sammes Love, og at saadanne, som vilde forvalte Loven redbeligt og retfærdigt, bør søges og understøttes ved Folkets Stemme (dersom det er en Republik) eller Regentens Villie.

Vi tro, at alle Mennesker ere pligtige til at understøtte og opretholde de respektive Regjeringer, under hvilke de opholde sig, saalænge de blive beskyttede i deres naturlige og uafhængelige Rettigheder, ved saadanne Regjeringslove, og at Opstand og Uroligheder ikke passe sig for nogen Indvaaner, som saaledes ikke bliver beskyttet, og bør straffes efter Fortjeneste; og, at alle Regjeringer have Rettighed til at give saadanne Love, som efter deres eget Skjøn ere bedst skikede til at sikre den offentlige Belfærd, medens de til samme Tid holde Samvittighedsfriheden hellig.

Vi tro, at det ikke er rigtigt at blande religiøs Indflydelse med borgerlig Regjering, hvorved eet religiøst Samfund foftres og et andet indskrænkes i sine aandelige Rettigheder, og dets Medlemmers personlige Rettigheder, som Medborgere, nægtes.“ (Pagtens Bog 134 Kap. 1, 3, 5 og 9 Vers.)

Nu spørger jeg eder, mine Venner, lyder dette som Forræderi? Lyder det som Uloyalitet? Er der Noget i dette, som lader formode, at vi som et Folk forvente en Tid, da vort Lands Regjering skal omstyrtes og Folketsfriheden sættes tilside?

Et andet Skriftsted i vor nye Tro lyder: „Vi fordre Ret til at

dyrke Gud, den Almægtige, i Overensstemmelse med vor egen Samvittigheds Bydende og indrømme alle Mennesker den samme Rettighed; lader dem tilbede hvadsomhelst, hvorsomhelst og paa hvilken somhelst Maade, de behage“.

Er der Noget heri, ved hvilket I kunne finde Fejl? Findes der Noget heri, som smager af Bigotteri og Smaalighed? Er der Noget heri, som kan lede eder til den Opfattelse, at vi som et Folk, hvis vi havde Magten, vilde ophøje vor Kirke og undertrykke Anderledesstroende? Vi tro ikke, at Gud finder Behag i tvungen Pris, heller ikke, at han hører Bønner, som fremkomme af Tvang. Vi bede om Frihed og Privilegier for os selv, hvilke vi ikke ville være uvillige til at lade alle andre Mennesker nyde i samme Grad som vi. Det har været min Hensigt at illustrere for eder nogle af disse nye Aabenbaringers Natur, som de ere fremkomne i det 19. og 20. Aarhundrede, og se, om I kunne finde Noget deri, som kommer i Konflikt med gamle Skrifter.

Vi paaftaa, at denne Kirke, som er oprettet i vor Tid, er grundlagt efter den af Gud aabenbarede Plan. Vi tro endvidere, at det vilde være umuligt for Mennesker at formulere en saadan Plan. Menneskets Visdom alene kunde ikke have udført det, thi det vilde være umuligt for Mennesker at organisere en Kirke, der vilde svare til Hensigten af Guds udfoldende og stadig voksende Hensigter. Vi erkjende Guds evige Præstedømmes Magt og Myndighed og tro, at det er bleven gjengivet til Jorden ved guddommelig Sendelse, og at Mænd, som ere retmæssigt kaldte og ordinerede, tale og handle i Guds Sted. Nogle ville maasse kalde dette Undertrykkelse og Tyranni; en Mand, der er iført en saadan Myndighed, vil jo nemlig let henfalde til Selvbevidsthed, udøve sin Magt paa en upassende Maade og derved gjøre sine Omgivelser til Tjenere og Slaver; men læs igjen:

„At Præstedømmets Rettigheder ere uadskilleligt forbundne med Himlens Kræfter, og at Himlens Kræfter ikke kunne kontrolleres eller bruges uden ifølge Retfærdighedens Principper.

At de kunne overdrages paa os, er sandt; men naar vi forsøge at skjule vore Synder, tilfredsstille vort Hovmod og vor forfængelige Ergjærrighed, eller udøve Kontrol, Herredømme eller Tvang over Menneskenes Sjæle i nogen somhelst Grad af Uretfærdighed, se da unddrager Himmelen sig os, Herrens Mand bedrøves, og naar den bortdrages, da er saadanne Mænds Præstedømme og Myndighed tilende.“ (Pagtens Bog 121 Kap. 36—37 Vers.)

Findes der Noget heri, som tyder paa, at Præstemagt kan anvendes til at underkue Mennesker, eller at det tilstedes at gjøre Indgreb i personlig Frihed? Nej. Den Fuldmagt, som Gud giver, er en Magt, som han nøjagtigt vaager over, og han holder Enhver, som bærer den, ansvarlig for, at han anvender den i Retfærdighedens Tjeneste. Dette

er nogle Karaktertræk af denne nye Kirke; nu kalder jeg den, fordi den nylig er organiseret; men i Virkeligheden er den den oprindelige gamle, der paany er oprettet. Vi, de Sidste-Dages Hellige, erklære, at Præstedømmets Myndighed findes i denne Kirke, og vi veed, at det er vigtigt at ære dem, som virke i dets Tjeneste.

Vi ere ikke Menneſte-Tilbedere; vi tro, at Menneſter ere Redſtaber i Guds Haand til at udføre hans Henſigter. Men naar vi have en Mand i vor Midte, ſom er ifklædt det hellige Præſtedømme, da tro vi, at han er i Befiddelse af en Magt, ſom vi af os ſelv hverken kunne give eller borttage, og derfor reſpektere og ære vi ham i hans Stilling. Vi hør glæde os i Overbeviſningen om, at Herren har ſine Ambaſſadører paa Jorden i vore Dage. I Hovedkvarteret for vort Lands Regjering have vi Repræſentanter for alle Jordens Stormagter, og derſom der kommer et Budſtab fra Keiſeren af Ruſland, Kongen af England eller nogen anden Nation, da bringes det ſtrag videre af diſſe Repræſentanter, ſom have Fuldmagt til at handle paa deres Regjerings Begne.

Paa ſamme Maade er det med Gud og hans Handlinger med ſine Børn; hans Repræſentanter ere iblandt dem, og til enhver Tid, naar det er nødvendigt for ham at tale til dem, vil han gjøre det gjennem dem, hvis ſpecielle Miſſion det er at modtage hans Budſtab og bringe det videre. Derfor ſyngede de Sidste-Dages Hellige med Sjæl og Hjerte:

„Gav Tak for Profeten, du ſendte,
O Herre, paa denne vor Dag“.

At vi altid maa være villige til at ledes, villige til at lytte til Inſtruktionens og Oplyſningens inspirerende Røſt og til at følge dem, ſom Herren har ſat her Jorden til at vorde hans Fyrſter og Ledere, beder jeg ydmngt om i Jeſu Navn, Amen!

Aloderne Opvækkelsesprædikanter og Meføder.

Folk gaa ikke nok i Kirke. Rundt omkring i Landet, iſær i de ſtorre Byer med deres Hundreder af Kirker og Præſter, møder os den ſamme Klageſang: Menneſtene blive mere og mere ugudelige. Kirkerne ſtaa tomme, og de fleſte Kirkeſamfund kunne med Nød og neppe klare ſig. I moralsk Henſeende ere de endnu mere magtesløſe; deres Indflydelse paa Samfundets religiøſe og moralske Liv bliver ſtadig mindre, og den ſtorſte Del af Befolkningen lever aldeles uberørt af dem.

Man giver denne Tilſtand mange Marſager, og hvor ſandſynlige diſſe end kunne tage ſig ud, ſaa er Reſultatet ſtadig lige utilfredsſtillende. Vi ville ikke her komme ind paa en Drøftelse af diſſe Mar-

sager, men derimod omtale en Metode, som mange af disse Kirker anvende for at forøge deres Tilhængeres Antal og bringe Kirkegangen op. Den bestaar i, at en Del Kirker slaar sig sammen og engagerer en Opvækkelsesprædikant, som saa i Løbet af nogle Uger sætter Byen paa den anden Ende, „ombvender“ en Masse og derpaa drager videre til det næste Sted, hvor man ønsker hans Nærværelse.

Dr. Th. C. Green giver i „Hamptons Magazine“ for Juni en Beskrivelse af, hvorledes saadanne Opvækkelsesmøder sættes i Scene, og hvilket Udbytte de give. Vi tillade os at gjøre et Uddrag deraf. For at kunne forstaa, hvorledes det er muligt for en saadan „Evangelist“, som han kaldes, at fylde Kirkerne i en By, hvor 30—40 Præster ikke ere i Stand dertil, maa vi erindre, at Mængden saa let ledes af det Usædvanlige — det Barocke; og at disse Prædikanter have en saa kolossal Succes (betragtet fra deres Standpunkt), skyldes netop det barocke og usædvanlige i deres hele Optræden og Prædiken.

Der findes i de Forenede Stater forbausende mange saadanne Evangelister. De mest berømte ere Billy Sunday, Gypsy Smith, G. R. Stuart, Lincoln McConnill og mange andre. Man maa nu ikke tro, at disse Evangelister rejse rundt uden Pung og Tasse fra By til By, hvorsovelhelst Landen maatte lede dem; nej, tværtimod; de maa engageres længe i Forvejen, og deres Ankomst bliver lige saa regelmæssigt og systematisk averteret som Ankomsten af Landets største Cirkus.

Et stort Telt eller Skur opføres, som kan rumme 5 à 6,000 Personer; store Bannere hænges tværs over Gaderne, og i alle Folks Postkasser nedlægges hver Dag en Uge eller to i Forvejen Kort eller Sedler med saadanne Spørgsmaal med fed Skrift som: „Er De frelst?“ „Rønder De Jesus?“ „Hvor vil De tilbringe Eviigheden?“ osv. Naar saa Evangelisten kommer, modtages han paa Stationen af Byens Spidsjer og Pressens Repræsentanter, og naar Mødet aabnes, er Teltet pakkende fuldt.

I en By her i Vesten afholdtes fornylig en Række saadanne Opvækkelsesmøder. Det er en By paa 30,000 Indbyggere; den har 39 Kirker og 39 Præster, som skulle leve, og 39 Ejendomme at holde vedlige osv. Tilstrømningen til disse Kirker var ringe og Indkomsterne som Følge deraf smaa. Saa forenede 20 Kirker sig og engagerede en Evangelist, som holdt Møde 2 Gange om Dagen hver Dag i 6 Uger; hvert Møde var besøgt af 5,000 Mennesker, saa mange som Teltet kunde rumme.

1,200 Personer bleve „ombvendte“, og 1000 af dem forenede sig med en eller anden af Byens Kirker. Hele denne Historie: Avertering, Telt, Belysning, Musik osv. kostede 20,000 Dollars, af hvilke Evangelisten fik 8,675 Dollars, der bleve indsamlede den sidste Søndag som et „Takoffer“. 8,675 Dollars for 6 Ugers Arbejde i „Herrens Tje-

nefte"! det lader sig høre. Man begynder at kunne forstaa, hvorfor der er saa Mange, der føle sig kaldede til denne Gjerning.

Billy Sunday er den mest berømte af disse moderne Opvækkelsesprædikanter. Han esterlader sig altid en stor Skare „Ombvendte“ i de Byer, han gjæster, og modtager det største Takoffer, som nogen Prædikant kan opvise, men han organiserer ogsaa sine Opvækkelsesmøder efter en bestemt Plan: Før han gaar til en By, forlanger han, at de „evangeliske“ Kirker ere enige om, at han skal komme. Derefter sender han sin Forretningsfører, som paa hans Vegne aftaler det Fornødne med de i Sagen interesserede. Under hans Ledelse organiseres et Aktie-Selskab med Aktier paa 1 Dollar Stykket, — saaledes at der kan blive et klæffeligt Overskud, esterat alle Udgifterne ere dækkede. Sunday siger med en vis Stolthed, at han „forlanger aldeles Intet for sit Arbejde“; han forlanger kun det, der bliver indsamlet den sidste Søndag.

„Jeg antager,“ sagde Dr. Green, „at det forholder sig rigtigt, at disse Indsamlinger ere meget store?“

„Well,“ sagde Billy Sunday, „dersom Folket i en By ud af deres Hjerters Taknemlighed giver mig et Tusinde eller 20 Tusinde Dollars, kommer det ingen andre ved end dem selv.“

Og hvad er det saa, som Folk strømme til disse Møder for at høre? Hvad er det for et Budskab, som Billy Sunday paastaar, at han er kaldet af Gud til at forkynde? Vi give Svaret med Mr. Sundays egne Ord: „Jeg taler om Synd og guddommelig Naade. Jeg prædiker Himmel og Helvede ligesom Bibelen. Min Himmel har guldbrolagte Gader og Porte af Perler, og jeg taler ikke om „Hades“ (Dødsriget). — Jeg taler om Helvedes Ild og Svovl og evig Fortabelse for dem, som dø uden at ville ombvende sig.“

Dette er det Hele. Men det er ikke Talens Indhold, der griber Forsamlingen, men Maaden, hvorpaa den holdes. Billy Sunday var, før han blev Opvækkelsesprædikant, en dygtig „Base-ball“ Spiller og paa Talerstolen „spiller han Boldt“. I det han udslynger sine Kraftudtryk om Svovlpørens Rædsler og Glendighed, gennemgaar hans Legeme alle en Boldspillers Stillinger og Bevægelser. Han springer, bøjer sig sammen, snurrer rundt, arbejder med hele sit Legeme, og imedens sidde eller staa 6,000 Mennesker i aandeløs Spænding, ligesom hypnotiserede.

Det er let at forstaa, at en saadan Fremgangsmaade kan have en meget stor Indflydelse paa visse Naturer, og derfor er der ogsaa Mange, som efter hvert Møde „ombvende“ sig og blive „frelste“. Deres Navne indføres i en Protokol og overgives efter Opvækkelses-Mødernes Slutning til Præsten for det Kirkesamfund, som de ønske at blive Medlemmer af. Næst efter er en stor Del af dem i samme Stilling som før „Ombvendelsen“, og der behøves et nyt „Revival“ (Gjenopvækkelse), endnu mere usædvanligt og nervespirende, for paany at ombvende dem.

Billy Sunday og de foranævnte tre Evangelister ere de mest berømte, men de ere langt fra ene om Arbejdet. Der er Hundreder af saadanne Opvækkelsesprædikanter i de Forenede Stater. De have alle den samme indholdsløse, eller skulle vi sige meningsløse, Lære som Billy Sunday, men de ere forstjellige i Maaden, hvorpaa de aflevere den. Mange af dem have et eller andet Extranummer. Der er for Exempel 2 Tvillingbrødre, som klæde sig ens, tale ens, og hvis væsentligste Tiltrækning bestaar i, at Tilhørerne henføres i en stadig Uvisshed om, hvem der er den Ene og hvem den Anden.

Der er en kvindelig Evangelist, hvis Hovednummer bestaar i, at hun i sin Fjer for Synderes Frelse i Talens Løb ryster sin rige Haarfyldte ned og sætter den op igjen lige for Folks Dine. Der er en „Cowboy“ Evangelist, som har langt, uklippet Haar, Flonelskjorte osv. . . Der er endog en Barne-Evangelist, en Dreng paa 14 Aar, som har lært en Række Deklamationer, og hvis Fader rejser med ham som hans Forretningsfører. Kort sagt, deres Antal er stort, og de synes alle at have fuldt op af Arbejde; Fortjenesten er sikkert tilfredsstillende.

Det er rimeligvis kun de færreste af dem, der kunne slutte et „Revival“ med 6 à 8,000 Dollars i Vommen, men da de alle foretage Indsamlinger, saa er det rimeligt at antage, at de modtage nok til at kunne vedblive i deres „Kald“. (Bituben.)

Farefuld Gudsdyrkelse.

Da Antiochus Epiphanes kom tilbage fra Egypten, blev han rasede ved, at Rømerne rev ham den Krone ud af Hænderne, som han allerede regnede som sin, og for at give sin Hævnlyst Luft lod han det paa den grusomste Maade gaa ud over Jøderne i Jerusalem, skjøndt disse Intet havde forbrudt. Apollonius, en af hans Officerer, ankom til Jerusalem to Aar efter, at Staden var bleven indtaget af Antiochus. Jøgen anede, at han sad inde med saa frygtelige Ordre som dem, han den paafølgende Sabbat lod execute. Da han saa' Folket fredeligt samles i Synagogerne for at tilbede deres Staber, slap han Tropperne løs paa de intet Ondt anende Menneſter og befalede Soldaterne at nedfæle alle Mænd og tage alle Kvinder og Børn til Fange for senere at sælge dem som Slaver. Denne Befaling udførtes nøjagtigt; ikke en eneste Mand blev sparet, men alle dræbtes, saa at Blodet flød i stridende Strømme i Gaderne. Derefter røvedes og bortførtes alle Kostbarheder, hvorefter der blev sat Jld paa Byen. Dette er et andet Bevis paa religiøs Intolerance.

Lørdag den 15. Oktober 1910.

Kvindens Stemmeret i Utah.

I „Columbian Magazine“, et meget udbredt Tidsskrift i Amerika, har Mr. Spry, Utahs nuværende Gouvernør, skrevet en Artikel om ovenstaaende Emne, som vi her gjengive:

„Kvinderne i Utah have haft almindelig Stemmeret og Ret til at beklæde Embeder siden 1896, da Utah optoges som Stat i Unionen, og adskillige Aar før, i Territoriets Dage, havde Kvinden Ret til at stemme i politiske Anliggender. Ved Stemmetælling gjøres der ingen Forskjel paa Mænds og Kvinders Stemmer; men det antages almindeligt, at Kvinderne benytte deres Rettighed ligesaa fuldt som Mændene. Den bedste Orden raader ved Valgurnen, og Kvinden er ikke Gjenstand for upassende Paavirkning, men udøver sin Valgret i Overensstemmelse med sin egen Opfattelse.

Det har fuldt ud vist sig, at Kvinderne tage livlig Del i offentlige Anliggender, der kunne og bør afgjøres ved Valgurnen; men udenfor de større Stæder er der kun faa Kvinder, som deltage i Politik paa anden Maade end ved at deponere deres Valgseddler. I Spørgsmaal af municipal Betydning, hvor Kvinders Stemmeret anvendes, findes der navnlig i de større Byer blandt dem den Klasse, der henhører til „Underverdenen“ (løstgængende Kvinder), som lader sig købe og sælge af professionelle Politikere eller Agitatorer; dog er disses Indflydelse meget begrænset.

For Tiden have vi ingen Kvinde i den lovgivende Forsamling. Een Kvinde var i to Terminer, og to Kvinder fungerede i Repræsentanternes Hus; men endnu har ingen Kvinde fungeret som Jury-Medlem. Utah har 27 Counties eller Amter, og her ere Kvinderne repræsenterede med 1 County Clerk, 10 County Recorders, 2 Kassere og 4 Skoleinspektører. Der findes 104 inkorporerede Byer i Utah, og i disse beklæde 11 Damer fremragende Stillinger.

Siden Utah blev en Stat og de derhenhørende Kommissioner bleve organiserede, have 12 Kvinder fungeret som Medlemmer i Agrikultur-Kollegiet; der er 2 nu; 8 have tilhørt Statens Kunst-Institut; nu er der 1. 11 have tilhørt Statens Udstillingskomitee; der er 2 nu. 7 have fungeret i Universitetets Direktion; een af dem er der endnu. I Silkeindustriens Direktion have 9 Kvinder fungeret, ligesaa i Direktionen for Døvstumme- og Blindeinstitutterne, hvor 2 af dem endnu er.“

Det vilde være ondteligt, om disse Kjendsgjerninger kunde finde Vej til hele den skandinaviske Befolkning, der ved falske Fremstillinger om Kvindens sociale og politiske Stilling i Utah er ført bag Lyset, saa at den gængse Opfattelse er, at hun derovre ligger bunden i Middelalderens stærkeste og grueligste Lænker. Dette vækker en retfærdig og berettiget Indignation mod os som et Folk, og hvorfomhelst vore Repræsentanter i Skikkelse af taalmodige, stiltiende Missionærer eller menige Tilhængere af Mormonismen vise sig, gjøre disse Følelser sig gjældende og da som oftest i en bitter, straffende Aand, som om man stod Ansigt til Ansigt med Forbrydere, farlige baade for Stat og Kirke. Og de groveste Usandheder og de mest absurde og usmagelige Beskyldninger væltes ud over vore Hoveder, medens baade Presse og Talerstol give Bifald tilkjende.

Vi erklære overfor hele Verden og udfordre hvemsomhelst til at modbevise det, at intet Sted paa Jorden har Kvinden større Frihed saavel over sin Person som over sine Midler og Gjendele og større Ret til at vælge eller forkaste i municipale og Statsanliggender end netop i Utah. Hvem har hjulpet hende dertil? Netop Mormon-Manden, der ved den offentlige Balgurne i et Sprog, som Ingen kunde misforstaa, har givet tilkjende, at Kvinden nu og for evigt skulde staa ved hans Side, hvor Elohim selv stillede hende, da han gav hende til Adam som Kronen paa sit Staberværk. Vi have set og erfaret hendes velsignelsesrige Indflydelse saavel i offentlige som i private Anliggender, og vi raade vore Brødre og Landsmænd i disse Lande til at følge vort Exempel og tage Initiativet til at gjøre Nordens Kvinder ligestillede med Mændene baade i borgerlige og i sociale Rettigheder. Skjænk dem eders Tillid; I ville da huse færre Misdædere i eders Fængsler for Underflaet og Bedrag med betroede Midler, og Embedsatmossfæren vil blive langt renere. Men det maa samtidig erindres, at en af de nødvendige Forudsætninger for at opnaa de her nævnte Resultater er: Respekter Kvinden i legal Kjærlighed; frels hende fra Perverfitetens Malstrøm og styrk hende ikke deri ved eders syndige Lysters Tilfredsstillelse! Red.

Missionsngheder.

Ankomst. Den 12. ds. ankom Vædsterne John R. Nilson jun. fra Manti og N. Woodford Sørensen fra Draper, Utah.

Begge fortsatte næste Dag Rejsen til Norge, og i Kristiania ville de møde Missionspræs. Jensen, som der vil besikke dem til deres Virkefreds.

Aflæsning. Edward Macteprang fra Bergens Konferenc og Don D. Hansen fra Aalborg Konferenc ere hæderligt afløste efter et vel udført

Arbejde i Standinabien. Begge afsejle fra Liverpool den 22. Oktober med Dampskibet „Canada“.

Søndagskølesernes Program for November 1910.

31. Lektie: De sidste Krige — Nephiternes Udryddelse ved Højen Cumorah. Mormon 1.—6. Kap.
32. Lektie: Fra Cumorah til Enden — Mormons Død — Moroni, den sidste Profet. Mormon 6. Kap. Moroni 1 : 10.
33. Lektie: Jarediternes Oprindelse — Babel — den lange Rejse til Amerika. Ether 1.—6. Kap.

Korrespondance.

Kjøbenhavn, den 1. Oktober 1910.

Missionspræsident Andrew Jensen!

Kjære Broder.

Følg Deres Ønske om, at jeg skulde foretage en Foredragstourné til Bornholm for ved Hjælp af Udsbilleder at bibringe Folket sande og korrekte Begreber om „Mormonismen, dens Land og Folk“, rejste jeg sammen med Ældste Lorenzo Petersen fra Kjøbenhavn Onsdag Aften den 31. August med Bornholm-Damperen „Ørnen“.

Østersøen var blank som et Spejl; om Morgenens naaede vi Rønne, hvor vi paa Kajen modtoges af Forstander N. P. Jensen og hans Medhjælper, N. E. Larsen, som førte os og vor Bagage til deres hyggelige Hovedkvarter i Rosengade 7, hvor vi bleve budte velkommen af Husets Ejer, Broder Carl Andersen, og Familie.

Saa var jeg da for første Gang paa den historiske Ø, der med Rette er bleven „adlet“ med Navnet „Østersøens Perle“, og hvorfra saa mange gode og trofaste Hellige i tidligere Aar ere udvandrede, og af hvilke adskillige endnu leve i Zion. Fra Historien stod mig i frisk Minde Fredag den 24. Oktober 1851, da paa den samme Ø to af vore Ældster, Hans Peter Jensen og Hans Larsen, bleve mishandlede af en Folkeshov, der var ophidsset af Præster og Lærere, og at 9 Dage senere, da et lignende Oprin truede Missionærerne i det lille Fiskerleje Arnager, Fiskerne der med Retfærd og Mod væbnede sig for at forsvare de to Mænd, som de kaldte deres Gæster. Med Glæde tænkte jeg nu paa de Forandringer til det Bedre, som haade der og andre Steder i hele Verden have fundet Sted i de forløbne 58 Aar.

Vort specielle Missionsarbejde paa Den tog sin Begyndelse i Rønne Torsdag Aften i „Good Templar Salen“, der var fyldt til sidste Plads af meget opmærksomme og interesserede Tilhørere. Der var mødt mellem 150 og 200. Mange af disse kom af Nysgjerrighed, da de aldrig før havde overværet et Mormonmøde. Billederne vare gode og af høist forfølgelig Art; der var Fremstillinger af Kirkens tidlige Historie med Forsølgelser og Uddrivelser i Amerika samt Rejsen over Sletterne til Utah, Folkets Fremskridt der paa Oplysningens og Industriens Omraade, og der var et rigt Udvalg af arkitektoniske Billeder af baade offentlige og private Bygninger. Disse Billeder, der vare frembragte ved fotografisk Hjælp, gav den Kundskab, som Dret i de fleste Tilfælde ikke vilde modtage, naar det var i Fævd af os som et Folk; thi urimeligt, som det lyder, er det dog saaledes, at oplyste, intelligente Folk, ja, endog Mænd, der fylde Podiet som Lærere, Prædikestolen som Talere og Sjælehyrder, og Redaktører af større og mindre Blade, endnu i vor Tid, som har lagt Vidfel i baade den synlige og usynlige Verdens Mund og gjort dem til sine søjelige Tjenere baade paa Kommunikationens og Samfærdselens ubegrænsede Vidder, fremdeles spørge, nej benægte, at noget „Godt kan komme fra Nazareth“. Frugterne maatte erkjendes at være gode; men Træet selv, Mormonismen, der havde frembragt dem, maatte fordømmes som raaddent, uagtet Frelseren selv for 1900 Aar siden fastslog den botaniske Sandhed: „Et godt Træ kan ikke bære onde Frugter, og et raaddent Træ kan ikke bære gode Frugter“.

Men Hensigten med vor Rundrejse paa Den var at bibringe Folket noget, de selv kunde dømme om ved Hjælp af deres eget Syn og Hørelse, hvilket lykkedes hos mange blandt den intelligente og uafhængige Befolkning.

Fra Rønne kom vi til Nakirkeby, der har 1200 Indbyggere. I Kanns Hotels store Sal holdt vi Fredag Aften Foredrag for en Tilhørerkreds paa omtrent 200, og Lørdag gjentog vi Foredraget i Nergø, en By paa 2600 Indbyggere. Vi fik overladt Hotel Holms store, smukke Sal og havde ogsaa der mindst 200 Tilhørere. Efter Mødet kom et Par af Højskolens Lærere og flere af Eleverne og samtalede med mig og udtrykte deres Tilfredshed med, hvad de havde set og hørt. Søndag Aften afholdt vi Møde i Narsdale, et lille hyggeligt Fiskerleje, hvor vi i det gamle Skolehus fremviste vore Billeder osv. Her havde vi ogsaa en Tilhørerskare paa omtrent 200, iberegnet de mange, som stod udenfor og ikke kunde komme ind. Mandag Aften havde vi et storartet og velfyldt Møde i den gamle, smukke By Svaneke paa Hotel „Østersøen“, hvor den geniale Proprietær Jørgensen gjorde os Opholdet saa behageligt som muligt. Han har i 16 Aar drevet Forretning i Kalifornien og Nevada, saa det var, som om Landsmænd mødtes i fjærne Lande. Hotellets store, rummelige Sal var fyldt med mere end 300 interesserede

Tilhørere, og blandt dem fandtes et Par Mænd, som havde været i Salt Lake City og badet i Saltsøens tætte Vand, saa de højt og lydeligt kunde konstatere Sandheden af mine Fortællinger.

Den paafølgende Dag rejste vi med Postbaad til den historiske Klippes Kristiansø Nord for Bornholm. Denne lille Ø, hvor der ikke findes over 200 Indbyggere, tilhører den danske Regjering og er under Opsyn af Kommandanten, Kapt. With, som meget velvilligt overlod os en rummelig Sal til vort Møde. Han kom selv til Stede, og omtr. 150 af de 200 Indbyggere overværede Foredraget. Dens Præst var der ogsaa, men han sølte sig ikke tilpas, hvorfor han efter Mødets Slutning gav sine Følelser Luft i nogle grove Insinuationer mod os og nogle velmente Udvarsler til sin Flok. Saavidt jeg veed, er jeg den første Uldste, der har afholdt et Mormonmøde paa den lille Ø. Med Postbaad sejlede vi tilbage til Svaneke og fortsatte Rejsen til Gudhjem, hvor vi Onsdag Aften holdt Foredrag i „Afholdshjemmet“ og havde det lille Lokale fyldt til Trængsel, omtrent 150 Menneſter. Den følgende Aften havde vi et godt besøgt Møde i Allinge i Afholdshjemmets smukke Lokale, og mindst 150 vare tilstede.

Fredag Aften vare vi i Dens største Badestød og Kursted, Sandvig, som er Danmarks mindste Kjøbstad med 700 Indbyggere. Her i Klo's Hotels store, elegante Sal var der en Tilhørerskare paa mindst 300 Sjæle. Lørdag Aften gjentog vi vort Foredrag i Hasle, en By med 1,300 Indvaanere. Det var fra denne By, at Frihedsbevægelsen for Løskrivelse fra Sverige udgik, og som i 1658 gjorde Bornholmerne uafhængige af de Vilkaarligheder, de hidtil uvilligt havde maattet finde sig i. Vort Møde der afholdtes i „Afholdshjemmet“, der var fyldt til sidste Plads.

Vor Tur var fra Begyndelse til Ende et behageligt og interessant Misjonsarbejde, og har den intet andet udført, saa vil den i alt Fald virke som en kraftig Protest mod mange af de ondskabsfulde og urimelige Historier, som versere angaaende os. Vi anvendte ikke Bladene som Avertisements-Medium, men Flyvesedler, som Uldsterne Jensen og Larsen ombdelte i Husene og med Øvrighedens Tilladelse opflogte paa offentlige Steder. Det glæder mig at meddele, at jeg fandt mange gode og frisindede Menneſter paa Bornholm, og ved gode, dygtige Uldsters Virksomhed vil Den endnu afgive en rig Høst til Sandhedens Sag. Pladsen her tillader mig ikke at skrive mere om Bornholm og Bornholmerne, men det Indtryk, jeg modtog, var godt, og de smaa, venlige Byer med de smukke gammeldags Huse og rene Gader, de yndige Frugthaver, de frodige Marker med rige Dynger af gylden Sæd og det dybblaa Hav til alle Sider, hvorfra en rig Høst af Fisk samles baade Sommer og Vinter, er noget, som længe vil leve i min Erindring.

Deres i Sandhedens Sag forbundne

D. J. Andersen.

Efteraarskonferencen i Aarhus.

Fredag den 30. September, Aften Kl. 8, aabnedes Efteraarskonferencen i Aarhus. De kvindelige Hjelpeforeninger fra de respektive Grene aflagde Rapporter om deres Virksomhed i Aarets Løb og om deres nuværende Stilling, hvilket Alt var godt og opmuntrende. Ældste N. P. Nielsen aflagde Rapport for Randers, Søster Kathrine Jensen for Odense og Søster Wilhelmine Christiansen for Aarhus som Foreningens Præsident.

Konferencens Præsident, N. J. Larsen, som præsiderede ved Mødet, godkendte de aflagte Rapporter og takkede Søstrene for deres gode Arbejde i Aarets Løb. Søster Mary Nielsen fra Independence, Idaho, talte opmuntrende til Søstrene og fortalte om det store Arbejde, som Søstrene i Zion udføre med det samme Maal for Dje. Ældste Michael Hansen talte ogsaa opmuntrende til de Forsamlede, hvorefter Missionspræsident Andrew Jensen gav en kort Oversigt over denne store Organisations Virksomhed siden dens Oprettelse i Nauvoo i 1842 ved Profeten Joseph Smith. Mødet sluttedes med Salmen: „O bort, o bort til Bjergets Dal.“ Takfigelse af Ældste Lewis M. Breinholt.

Lørdag Aften den 1. Oktober afholdtes det første Møde af den egentlige Konference i dens Hovedkvarter, Borupsgade 12.

Førenden de i Konferencen virkende Missionærer og mange Hellige og Benner vare følgende tilstede: Missionspræsident Andrew Jensen, Præs. for Aalborg Konference R. C. Miller, Ældste Andrew Jensen fra samme Sted samt Ældste Carl Nielsen fra Kjøbenhavn.

Konferencepræs. N. J. Larsen kaldte Mødet til Orden, bød de Forsamlede hjertelig Velkommen og udtalte Haabet om, at Møderne maatte blive en Fæst for alle, som kom til at overvære dem. Koret sang Salmen: „O Helligaand, mit Liv, min Lyst,“ Bøn af Michael Hansen, hvorefter Salmen: „Salem's Konges Præstedømme“.

Førstanderne for de respektive Grene aflagde derpaa Rapport angaaende Tilstanden. Derefter udtalte Præs. Jensen sin Tilfredshed med Ældsternes Rapporter angaaende Værket og Fremtidsudsigterne og roste dem for det store og gode Arbejde, de havde udført i de forløbne 6 Maanedes. Han dvælede ved Israels Judsamling til deres Fædres Land og Nødvendigheden af den Helligaands Udgydelse over Folket i vor Tid for at fremme Guds Hensigter paa Jorden. Evangeliets Høst vedvarer; 15,000 Sjæle ere tillagte Kirken ved Daab i det sidste Aar.

Mødet hævedes med Salmen: „Atter kraftig saltes Jorden“. Takfigelse af Ældste Andrew Jensen.

Søndag Morgen Kl. 10 aabnedes Søndagskolen's Konference med Sangen: „Lad hvert et Hjerte frydes.“ Bøn af Ældste Martin Petersen; derefter Sangen: „Nu er Søn'rens Tid forbi.“

Rapporter fra de forskellige Grenes Søndagsskoler bleve dernæst af-
lagte, af hvilke det fremgik, at alle Grenene vare i god Forfatning. Et
udmærket Program udførtes derpaa af Aarhus Skole under Ledelse af
dens Bestyrer, Broder P. S. Christiansen; først klassevis og siden
samlet, hvilket Alt talte højt om baade Læreres og Elevers Flid og In-
teresse i det velsignelsesrige Arbejde.

Præs. Miller fra Aalborg, Missionspræs. Jensen og Konferencens
Præs. N. J. Larsen talede rosende, opmuntrende og instruktivt til Sko-
len, hvorefter den behagelige Sammenkomst sluttedes med Sangen: „Da
du styrket fra dit Leje.“ Taksigelse af Broder Peter Jensen.

Eftermiddag Kl. 2. Mødet aabnedes med Salmen: „Til Grønlands
hvide Fjelde.“ Bøn af Ældste Crastus P. Rasmussen, hvorefter Sal-
men: „I Babylons Taage jeg tankesfuld gif.“ Derefter afslagde følgende
Zions-Ældster deres Vidnesbyrd om Evangeliets Sandhed og Guds
Kirkes Oprettelse i de sidste Dage: Christian Nielsen, Jens Lyman
Nielsen, Hilmar M. Nelson, Chr. Sanders, Eric Ludvigsen, James R.
Pahstrup, Anthon Cramer, Crastus J. Christiansen, Albert A. Smith,
Michael Hansen, Andrew M. Andersen, August D. Nilson, N. Claudius
Holst, Wm. D. Norman og Lewis M. Breinholt. Præs. N. J. Larsen
gav en samlet Rapport over det Arbejde, der var udført i Konferencen
i det sidste Halvaar som følger: 80,124 Skrifter og Bøger udsprede,
28,667 Familier besøgte med 4,200 evangeliske Samtaler, 466 Møder
afholdte, 52 Medlemmer tillagte ved Daab og 19 Børn velsignede;
19 nye Abbonnenter paa „Skandinaviens Stjerne“.

Korte Bemærkninger gjordes derefter af Ældsterne Alma Petersen
og Besøgende Andrew Jensen og Lorenzo Petersen fra Aalborg, Carl
Nielsen fra Kjøbenhavn og Søster Mary Rasmussen fra Salt Lake City.

Kirkens General-Autoriteter blev dernæst foreslaaede til Anerkjendelse,
ligesaa Missions- og Conference-Autoriteterne som følger: Andrew Jen-
son som Præsident over den skandinaviske Mission med Oluf J. An-
dersen som Translatør og Redaktionssekretær for „Skandinaviens
Stjerne“ og Joseph R. Nicholes som Missionssekretær.

Niels J. Larsen som Præsident for Aarhus Conference med Lewis
M. Breinholt som Konferencesekretær og Alma Petersen som omrejsende
Ældste i Konferencen. Michael Hansen som Forstander for Aarhus
Gren med Lewis M. Breinholt, Wm. D. Norman, Martin Petersen,
N. Claudius Holst, August D. Nielsen og Andrew M. Andersen som
Medarbejdere.

Randers Gren: And. P. Nielsen som Forstander med Albert
A. Smith, Crastus J. Christiansen og Anton Cramer som Med-
arbejdere.

Esbjergs Gren: Crastus P. Rasmussen som Forstander med J.
Lyman Nielsen som Medarbejder.

Silkeborg Gren: Hilmar M. Nielsen som Forstander med Chr. Nielsen som Medarbejder.

Odense Gren: Christian Jensen som Forstander med James R. Paghstrup, Eric Ludvigsen og Hans Saunders som Medarbejdere.

Præs. Jensen rettede derpaa nogle opmuntrende Ord til de nybestiktede Eldster og takkede enhver, af dem for det Arbejde, de havde udført i Evangeliets Tjeneste.

Mødet sluttedes med Salmen: „Udrust dig, Helt fra Golgatha“. Takfigelse af Eldste Alma Peteresen.

Aften Kl. 8. Mødet aabnedes med Salmen: „Jeg veed, paa hvem jeg bygger“. Bøn af Eldste Chr. Jensen, hvorefter Salmen: „Hvert et Lys i Livets Nat“.

Præs. R. C. Miller fra Aalborg var den første Taler; han dvælede især ved Principet Daab og udviklede dets Betydning i Salighedsplanen.

Dernæst foredrog Andrew M. Andersen og Søster Julie Samuelsen en smuk Duet for Violin og Orgel. Præs. R. J. Larsen talede derpaa en kort Tid; han udtrykte den Glæde, han havde fundet i Mormonismens dyrebare Sandheder til Trods for dens Upopularitet blandt andre Religionspartier, og dvælede derefter ved Profeten Joseph Smiths Mission og Evangeliets første Principper.

Koret sang til Afvejling: „Skal Zions Sønner svigte.“ Præs. Andrew Jensen benyttede det øvrige af Tiden og læste bl. A. et Citat fra Biskop Balles Værebog, hvor der siges, at Gud intet Sted i Biblen har lovet at ville sende Profeter til Verdens Dplysning osv. Som Bevis paa Fejlagtigheden af denne Paastand ansøgte Taleren flere Steder i Biblen, hvor netop Nødvendigheden af Profeter omtales, saasom Ordspr. 29: 18, „Naar der ikke er noget Syn, bliver Folket tøjlesløst“, og 1. Kor. 14: 2—3. „Dragter efter de aandelige Gaver, men mest at I maatte profetere“ osv. Taleren henviste ogsaa til Mormonismens Frugter baade i aandelig og timelig Henseende til Trods for den Modstand og det onde Omdømme, der overalt møder den.

Mødet sluttedes med Salmen: „Naar skal vi vel ses igjen.“ Takfigelse af Wm. D. Norman.

Om Mandagen afholdtes to Præstedømsmøder, et om Formiddagen Kl. 10 og et om Eftermiddagen Kl. 2,30, hvor Eldsterne fik Lejlighed til at afgive Rapporter over deres Arbejde siden sidste Konference. Mange passende og værdifulde Raad og Instruxer bleve givne af Præs. Jensen.

Om Aftenen holdt Præs. Jensen et med Lysbilleder illustreret Foredrag om Kirkens Historie og Folkets nuværende Stilling i Utah.

Han benyttede Lejligheden til paa egne og Missionærernes Vegne at aflægge en hjertelig Tak for de Helliges Gjæstfrihed og Beredvillighed

overfor Vædsterne under deres Ophold i Konferencen, saa at Jngen behøvede at ty til Hoteller eller Pensionater. Vigeledes takkede han Sangforet med dets Leder, Vædste Breinholt, og Organisten, Søster Julie Samuelsen, for deres herlige Sang og Musik, som havde givet alle Møderne et saa festligt Præg.

Tirsdag Aften arrangerede den kvindelige Hjælpeforening en festabelig Afstedsfest; som et velgjørende Nummer paa Programmet blev Kurve, fyldte med Spisevarer, folgte som ved Auktion til Højtbydende, og Indtægterne ved Salget gik til Hjælp til de Fattige i Menigheden, medens Indholdet fortæredes i største Gemtlyghed af Deltagerne. Aftenen tilbragtes derefter med Sange, Deklamationer, Oplæsninger og Musiknumre, og Aftenen blev en hyggelig, glad og stemningsfuld Afslutning paa Efteraarskonferencen i Aarhus 1910.

Lewis M. Breinholt,
Konference-Sekretær.

Missionærernes Rapport for September 1910.

Konferencepræsident	Konference	Antal Missionærer	Strifter omlatte	Bøger omlatte	Fremmedes Hjem besøgte	Evangeliste Samtaler	Møder afholdte	Døbte	Orbinerede	Noti vefliggende
Richard C. Miller	Aalborg	23	15890	450	6438	914	59	2		1
Niels J. Larsen	Aarhus	20	15214	319	5632	747	75	6	2	2
Anton J. Sørensen	Kjøbenhavn	21	27039	719	18433	378	104	8	8	
Ole J. Sitterud	Bergen	15	15250	359	6132	309	72	5	1	
Peter C. Rasmussen	Kristiania	25	23669	178	8454	598	119	6	5	10
James A. Stevensen	Trondhjem	14	13896	249	4372	376	58	4	3	1
Totalsum for Missionen		118	110958	2274	49461	3322	537	31	19	14

Indhold:

Guds Hensigt med Menneskets Stabelse.....	305	Missionsnyheder.....	313
Moderne Opvækkelsesprædikanter og Metoder.....	308	Søndagskolernes Program for November 1910.....	314
Farefuld Gudsdyrkelse.....	311	Korrespondance.....	314
Redaktionelt:		Efteraarskonferencen i Aarhus... ..	317
Kvindens Stemmeret i Utah... ..	312	Missionærernes Rapport for September 1910.....	320

Udgivet og forlagt af Andrew Jensen, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.

Trukt hos J. E. Bording (B. Peterfen).